

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІМЕСГ» НААН**

***ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ***

***VI Міжнародної науково-технічної конференції з нагоди
112-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора,
члена-кореспондента ВАСГНІЛ,
віце-президента УАСГН
КРАМАРОВА
Володимира Савовича
(1906-1987)***

«КРАМАРОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

***21-22 лютого 2019 року
м. Київ***

УДК 631.173

СТАН ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НАДІЙНОЮ ТЕХНІКОЮ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ І РОЗДАВАННЯ КОРМІВ

А. В. НОВИЦЬКИЙ, кандидат технічних наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: Novytskyu@nubip.edu.ua

Одним з найбільш значущих сегментів економіки України є агропромисловий комплекс, основним завданнями якого є постійне збільшення виробництва продукції рослинництва і тваринництва, нарощування обсягів продовольчих ресурсів. Аграрний сектор формує продовольчу та у визначених межах економічну, екологічну та енергетичну безпеку, забезпечує розвиток технологічно пов'язаних галузей національної економіки. Як відзначається в [1], АПК України дає близько 9-13% валової доданої вартості країни, його частка у зведеному бюджеті за останні роки становить в середньому 20%, а у товарній структурі експорту – понад 25%.

У сучасних умовах аграрне виробництво вимагає використання інноваційних технологій, які спрямовані на зниження собівартості виробництва сільськогосподарської продукції та на підвищення її якості. На це в свою чергу впливають забезпеченість технічними засобами механізації та їх надійність. Товаровиробники аграрної продукції, купуючи техніку, технологічне обладнання та запасні частини, керуються не тільки їх вартістю, але й якістю виготовлення, та можливістю забезпечення гарантійного та післягарантійного обслуговування.

З метою забезпечення продовольчої безпеки держави в частині виробництва продукції АПК, збільшення експортного потенціалу у вказаній галузі в Україні сформовано Концепцію Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року [1].

Ситуація, яка склалася в АПК України пояснюється недостатнім рівнем технічного забезпечення підприємств, а також високим рівнем морального і фізичного старіння значної частини машин та обладнання. Аналіз причин виникнення проблеми вказує на необхідність її обґрунтування та розв'язання програмними методами. Але разом з тим, подальший розвиток аграрного сектору потребує якісних перетворень, які могли б забезпечити підвищення конкурентоспроможності аграрного виробництва на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Нами проведемо моніторинг забезпеченості аграрних підприємств Київської області різних форм власності сільськогосподарською технікою. Щодо техніки для тваринництва, то за даними [5], станом на 1 січня 2018 року в Київській області у користуванні аграрних підприємств для забезпечення тваринницької галузі знаходилось 317 машин і механізмів для приготування кормів та 328 роздавачів кормів для великої рогатої худоби. Протягом 2017 року в аграрні підприємства Київщини, на ферми ВРХ надійшло відповідно 33 машини і механізми для приготування кормів та лише 20 роздавачів кормів для ВРХ [6]. Разом з тим, протягом року вибуло, відповідно, 5 машин і механізмів для приготування кормів та 10 роздавачів кормів для ВРХ. Аналіз показує, що частка списаних роздавачів кормів для ВРХ по зносу становить 4 машини, що відповідає 1,3%. І хоч вказаний показник невеликий, але вказує на те, що зменшення парку вказаних роздавачів, призводить не лише до збільшення навантаження на одну машину та підвищення інтенсивності їх зносу, але й до порушення технологій годівлі ВРХ.

Це вимагає розробки та дослідження нових ресурсозберігаючих напрямів і методологічних підходів підвищення ефективності техніки для тваринництва за рахунок удосконалення системи експлуатації, технічного обслуговування, ремонту та підвищення надійності. Серед основних напрямів і підходів на які необхідно акцентувати увагу, є: підвищення напрацювання на відмову; зниження трудомісткості робіт з технічного обслуговування і ремонту; збільшення терміну служби.

Слід зазначити, що серед основних напрямів вирішення поставлених в Концепції [1] завдань в напрямку підвищення матеріально-технічного забезпечення аграрної галузі, слід назвати наступні:

- формування інтегрованої в світову промисловість галузі сільськогосподарського машинобудування;
- технічна модернізація машинобудівного виробництва;
- зменшення енерговитратності та імпортоенергозалежності галузі.

Для реалізації вказаних складових, проведено системні дослідження техніки агропромислового виробництва як складних технічних систем «Людина-Машина» [2, 4]. Актуальними в цьому плані також є дослідження, які направлені на оцінку та забезпечення надійності машин.

Проблема надійності техніки аграрного виробництва є однією з найважливіших і невід'ємних, оскільки доки буде розвиватись наукова думка, створюватиметься сучасні машини, формуватимуться нові технологічні рішення, на поточний момент часу вона не буде вирішена остаточно [3].

Список літературних джерел

1. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 р.: проект / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822>.
2. Новицький А.В. Огляд теоретичних досліджень надійного функціонування складних технічних систем у тваринництві /А. В. Новицький // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: техніка та енергетика АПК. – К., 2016. – Вип. 254, ч. 3. – С. 334 – 338.
3. Andrey Novitskiy. Professional Reliability of Personnel in System of Development of Innovative Processes. ТЕКА. An International Quarterly Journal on Motorization, Vehicle Operation, Energy Efficiency and Mechanical Engineering. Lublin-Rzeszow. 2018. Vol. 18. No 2, 93-102.
4. Новицький А.В. Інноваційність надійного функціонування операторів складних технічних систем «людина-машина» в рослинництві. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: техніка та енергетика АПК, 2018. Випуск 282, С. 236-244.
5. Статистичний бюлетень «Наявність сільськогосподарської техніки у сільськогосподарських підприємствах Київської області» на 1 січня 2018 року. – К., 2018. – 16 с.